N:o 16. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Expedition: Olofsgatan 1 (Hötorget 6), 1 tr. ö. g. | NORDISKT MUSIKBLAD. | Stockholm den 16 Oktober 1893. | Pris: Helt år 5 kr. — Lösnummer 25 öre. Annonspris: 10 öre petitraden (15 öre utl.) | 13. Årg.

Marcella Sembrich.

Om än det nu mera icke är så sällsynt, att berömda tonkonstnärer hitta upp till vår nordliga halfö, så tillhör dock flertalet af dessa våra gäster instrumentalvirtuosernas slägte, och detta har sin naturliga förklaring så väl i den omständigheten att större konstnärer af den sorten både äro talrikare än sångens »stjernor» som att de äro stadda på mera rörlig fot än dessa. De stora sångerskorna, af hvilka ett fåtal egnar sig uteslutande åt konsertsången, blifva vanligen fästade vid Europas förnämsta operascener, och lefvande på konstverldens höjder sänka de sig sällan till en lägre nivå, der deras konst ej tillbörligen kan med guld uppvägas. De utländska divor, som under de sista decennierna besökt oss äro sålunda lätt räknade, och om vi nämna Trebelli och Lucca såsom gäster på vår Kgl. operascen samt Artôt och Albani bland de konserterande, så torde knappt flera kunna uppräknas.

Det väckte derför ej ringa uppmärksamhet här i hufvudstaden, då det förspordes att två verldsberömda sångerskor samtidigt hitförväntades, den ena, Marcella Sembrich, för att konsertera, den andra, Nelly Melba, för att gästa vår operascen. Då af dessa båda den konserterande artisten lär blifva den, med hvilken vår publik först får göra bekantskap, anse vi oss, utan att uppdraga någon rangskilnad dem emellan, i första rummet böra presentera den förstnämda konstnärinnan för våra läsare.

Det är för öfrigt ej första gången som Marcella Sembrichs namn förekommer i dessa spalter, och hennes lefnadshistoria har till och med här en gång funnits tecknad, visserligen något romantiserad men dock i hufvudsaken historisk, uti den berättelse af Elise Polko, som under titel »En julklappsönskan» för sex år sedan erbjöds våra läsare. Teckningen deri af Marcella Sembrichs ovanliga musikaliska begåfning, af hennes tredubbla konstnärsskap som pianist, violinist och sångerska är alldeles öfverensstämmande med verkligheten, och när hon slutligen egnade sig åt sångens konst skedde det med den framgång, att hon snart tog plats i första ledet af nutidens förnämsta sångkonstnärinnor både på scenen och i konsertsalen. Hennes första uppträdande här emotses också med ovanligt intresse, och vi anse oss kunna i våra musikvänners namn önska den talangfulla och älskvärda konstnärinnan ett hjertligt välkommen till vårt land vid detta hennes första besök hos oss.

Marcella Sembrich.

Liksom namnet Melba är ett antaget konstnärsnamn, så är till viss grad fallet äfven med namnet Sembrich, ehuru detta icke är blott en fantasi utan tillhörde sångerskans moder före dennas giftermål. Om hennes rätta namn upplyser nedanstående biografiska teckning.

Praxede Marcellina Kochanska föddes den 15 februari 1858 i Wisnewczyk i Galizien, dotter af en kringvandrande fattig polsk vio-

linist Casimir Kochanski. I Lemberg, Galiziens hufvudstad gjorde fadern sin första stora rast, och enligt den ofvannämnda berättelsen af Elise Polko råkade den lilla Marcellina att der bli bemärkt af en gammal pianist, och pensionerad embetsman vid namn Johann Badwann von Jagowitz, som skänkte henne en violin, då han fick höra att hon spelade detta instrument, och gaf henne lektioner i pianospelning, hvarmed hon föröfrigt tidigt nog fått sysselsätta sig i hemmet såsom faderns ackompanjatris. Emellertid befanns hennes musikaliska anlag så betydande, att de förtjenade högre utbildning, och Marcellina blef alltså vid 12 års ålder 1870 intagen på konservatoriet i Lemberg, der den unge professorn Wilhelm Stengel fick den tacksamma uppgiften att utbilda hennes talanger. Fyra år varade denna undervisning, som ledde till så godt resultat, att Stengel på egen bekostnad sände henne till Wien för att under ledning af professor Epstein utbildas till pianist. Hennes nye lärare, som tvekade om icke hon snarare borde egna sig åt violin- än pianospelet, gjorde snart den upptäckten, att hon äfven var begåfvad med en utmärkt sångröst, och nu var det klart hvilken konstnärsbana hon skulle välja. Åt hvem kunde väl bättre denna dyrbara skatt anförtros än åt sångmästaren Lamperti i Milano. Dit sändes nu den sextonåriga unga flickan för att utbilda sin klockrena stämma, och under tre år skötte hon der med stor flit sina sångstudier.

Hon ingick derefter 1877 äktenskap med sin förra lärare i Lemberg, professor Stengel, och gjorde sin första debut på scenen i Bellinis »Puritanerna», detta skedde i Athen, der ett italienskt operasällskap uppförde denna opera. Då hon emellertid hade för afsigt att uppträda på Tysklands operascener använde hon en tid på att studera tyska språket och att för den ansedde sångläraren och regissören vid hofoperan i Wien, Richard Levy instudera de förnämsta sopranpartierna i den tyska operarepertoaren. År 1879 fick hon nu engagement i Dresden, der hon först uppträdde som Lucie. Man blef här mera förvånad än hänförd; att se en sångerska med sådan präktig stämma och sådan strupfärdighet plötsligen framträda på en hofteater utan att man förut hört talas om henne, det var en händelse, som hvarken publik eller kritik kunde bli klok på. Dertill kom att hennes italienska sångmetod ljöd främmande för tyska öron och att hon ännu kände sig främmande på scenen och i landets språk; hon hade derför ej svårt att få sitt engagement upphäfdt. Hon återvände så till Milano, nu icke mera som elev utan som fullfärdig sångerska och uppväckte som Lucie ett oerhördt jubel. I juni 1880 lät hon presentera sig för mr Gye, direktör för Coventgarden-teatern i London, hvilken efter att ha hört henne sjunga en enda aria strax engagerade henne för fem säsonger. Nästkommande år kom hon till italienska operan i Petersburg, som under fastlagen brukar öfverflyttas till Moskwa. Från första uppträdandet i Milano kunde hon räkna fortsatta triumfer, och i Ryssland icke minst regnade öfver henne bifall och rikedomar. Publiken måtte också der ha lärt känna hennes personliga egenskaper; åtminstone var bifallet för hennes konstnärskap öfverallt förenadt med den största aktning för hennes personlighet. I slutet af 1883 sjöng Marcella Sembrich på Metropolitan-operan i New-York samtidigt med Kristina Nilsson och andra berömda artister och skördade der stort bifall. På hösten 1884 finna vi sångerskan i Paris, der hon vid italienska operans öppnande uppträdde som Lucie och vann så stort bifall, att man erkände sig ej på länge hafva hört en så utmärkt sångerska i verldsstaden vid Seinen. Hon firade här äfven stora triumfer som Rosina och i »Traviata», hvari hon tog afsked af publiken i slutet af november under glänsande ovationer. Hon var sedan engagerad för gästspel i Spanien, men innan detta tog sin början begagnade hon tillfället att i Paris instudera Mignon, Margareta och Lakmé för sjelfva tonsättarne: Thomas, Gounod och Délibes.

I Berlin sjöng Marcella Sembrich första gången i början af januari 1885 på dess Singakademie och har sedan dess varit mycket uppburen i den nordtyska kejsarstaden, der hon sedan om våren 1886 uppträdde som gäst å Krollteatern. Sitt »epokgörande gästspel» här afslöt hon då d. 19 juni som Rosina i »Barberaren», hvari särskildt hennes utförande i lektionsscenen af »Parla», Arditis sångvals, uppväckte en ofantlig bifallsstorm. Hon sjöng under denna tid äfven i »Lucie» och »Traviata.» Detta lysande gästspel å Kroll-teatern väckte äfven kejsarens uppmärksamhet, så att han fick begär att höra henne på k. operan, der hon också i början af juni första gången lät höra sig som Amina i »Sömngångerskan». Om detta uppträndande sände Paul Lindau till Köln-Zeitung ett telegram, hvars innehåll gifver en klar föreställning om sångerskans utomordentliga talang och ur hvilket vi derför anföra följande. »Först under den kejserliga operascenens gynsamma lokalförhållanden, först i denna omgifning af rutinerade, väl samspelta konstnärer kunde den framstående sångerskan visa sig för oss i sin fulla glans. Rösten verkade här med sin underbara renhet och sin synnerligen tjusande klang mycket mera imponerande än i Krolls teatersalong, och fru Marcella Sembrich besitter en sångkonst så fullkomnad, att äfven hennes mest smältande pianissimo klingade klart och tydligt ut äfven till de mest aflägsna vrår af salongen. I alla mera betydande delar af sitt parti — vi nämna här blott den särdeles verkningsfulla entré-arian och andra aktens final, som hon slutade med ett kraftigt svällande, genom två takter hållet tre-struket Ess, hvilket väckte allmän förvåning — bevarade fru Sembrich de eminenta egenskaperna hos sin sångkonst, tonsatsens klocklika renhet, den fullkomliga makten öfver koloraturen i dess djerfvaste språng och med den sublima, kostnärliga smak, genom hvilken hon förstår att adla den italienska operamusikens egendomligheter till verklig konstsång.

Sin glanspunkt nådde emellertid Marcella Sembrichs framställning i den präktiga slutarian som sedan Henriette Sontags och Jenny Linds dagar blifvit bravurnumret för alla italienska sångerskor.

Efter den sista takten, den med uppbjudande af hela röstvolymen utförda drillen på a b i den tvåstrukna oktaven från hvilket steget går till trestrukna d, genljöd salongen af en nära nog oroväckande bifallsstorm. Åter och åter måste ridån gå upp, och vår kejsare deltog varmt i det allmänna bifallet och stannade i logen, lifligt applåderande, till dess Marcella Sembrich inropats fyra eller fem gånger. De inropningar som derpå följde ha vi icke räknat.»

Det behöfver knappast sägas att fru Sembrich sedan dess mångfaldiga gånger sjungit i Berlin och med oförminskad framgång. Öfverflödigt är ock att redogöra för den berömda konstnärinnans öfriga triumfer på scenen och i konsertsalen under de senare åren.

Två gånger har publiken haft tillfälle att beundra henne i hennes tredubbla egenskap af piano- violin- och sångvirtuos, en gång vid hennes afskedskonsert i Dresden och sedan i Petersburg 1881 å en konsert till förmån för nödlidande studenter. Denna mångsidiga konstnärlighet och särskildt det fina sätt hvarpå hon sjelf ackompanjerar sina polska sånger och Chopinmazurkor höjer än mer sympatien för denna ovanliga konstnärinna.

Af yttre utmärkelser som tillfallit fru Sembrich kunna vi anföra att hon, såsom hennes konsertprogram utvisar, blifvit utnämnd till kgl. kejs. österrikisk och kgl. preusisk kammarsångerska.

Hur Gounod blef musiker.

En sjelfbekännelse.

Intressant nog är en berättelse i »Gaulois» af en medarbetare i denna tidning om hur den ofvannämde berömda franske tonsättaren hos sig upptäckte konstnärskallelsen. Han berättade det sjelf för tidningsmannen, då denne gjorde honom ett besök i hans villa

Zimmermann vid Paris, hvarvid Gounod på sitt älskvärda rättframma sätt bekände att han genom Mozarts »Don Juan» först fick klart för sig att han var kallad till att blifva musiker. Den första fingervisningen från ofvan hade han emellertid redan förut som tolfårig gosse märkt vid en representation af »Otello» med Malibran, då Rossinis musik förekom honom såsom en uppenbarelse. Hans mor och framför allt hans stränge rektor Poirson ville dock icke veta af något yrkesmessigt partiturskrifvande, som den unge Charles naivt nog påstod sig kunna åstadkomma, han behöfde bara göra efter Rossini. Gounod fogade sig efter sin rektors vilja och gaf efter för hans skäl, då han ej ville köra hufvudet i väggen. I hemlighet närde han dock sitt hopp och lifvades allt mer inom sig af önskan att blifva musiker. Då inträffade en händelse, som blef honom en fyr för hans lefnadsbana: uppförandet 1834 af »Don Juan» i Paris genom ett italienskt operasällskap. Kompositören till »Faust» var då 14 år gammal och, som väl var, ingen af dessa, man kan väl säga olycksaliga, tidigt försigkomna och snart förvissnande — underbarn. Med barnslig glädje beträdde gossen vid sin moders hand de trappsteg, som förde honom till hans helgedom, och på hvars öfversta tinnar han en gång sjelf skulle intaga en ansedd plats. Känslan af glädje förvandlade sig redan i operahusets förstugor och korridorer med sina brokiga löftesrika teateraffischer och flämtande gaslågor till en helig häpnad, och då mor och son slutligen hunnit fram till sin blygsamma plats på fjerde raden — fru Gounods tillgångar medgåfvo ej då en dyrare plats — naturligtvis bland de först anlända, och när ändtligen, ändtligen kapellmästaren sänkte taktpinnen och det väldiga D-moll-ackordet brusade genom salongen, då var det för mycket för det lättrörda barnets lifliga själ. Och med utropet: »Ack, mamma, mamma, det är musik det!» föll han modern snyftande om halsen. Ännu i dag skälfver Gounod af inre rörelse, när han erinrar sig detta ögonblick. Han berättade för besökaren, att det tycktes honom då, som om en Gud från himmelen nedstigit och talat till honom, den lilla obetydliga menniskan. Hans mor, sade komponisten, hade nu äfven hon naturligt nog upprörd tydligen fått det säkra intryck, att hennes sons lefnadsfarkost endast i tonernas sköna ändlösa haf kunde hålla den rätta kursen. Hon erinrade sig härvid från Gounods första barndom en liten historia, som tydligen visade den lilles ovanliga begåfning för musik. Då nämligen sångelever i huset der de bodde höllo på med sångöfningar och förgäfves sökte träffa ett något obekvämt liggande fiss, skrek den lille Charles, som lekte i rummet bredvid, helt förargad ut den rätta ton. Dagen efter den märkvärdiga »Don Juan»-föreställningen hade Gounod, ännu alldeles utom sig öfver hvad han upplefvat, gifvit sin rektor, hr Poirson, den bestämda förklaring, att han ej ville blifva någonting annat än musiker. Förargad ryckte läraren till sig en bit papper, skref i hast någonting derpå och räckte det åt gossen utropande: »Se här, pojke, pass nu på! Det måste bli ett slut med det här! Känner du till hvad som står här? Det är texten till Josefs romans i Méhuls opera med samma namn.» Då Gounod gaf nekande svar, sade läraren: »Nå, så mycket bättre! Försök nu för en gång att sätta dessa textord i musik!»

Förtjust sprang den blifvande skaparen af »Romeo och Julia» sin väg och kom, till den stränge preceptorns förlustelse, redan efter ett par timmar tillbaka och framräckte triumferande ett fullskrifvet notpapper. »Hvad — redan?», utropade hr Poirson, »nå sjung nu härligheten för mig, så att jag får höra hvad den innehåller.» Gounod pekade blygt på pianot. Men rektorn sade att han kunde sjunga utan piano; han, rektorn, skulle nog ändå begripa hvad kompositionen dugde till. Knappt hade emellertid den unge Charles sjungit några toner, förrän Poirson förde honom till pianot med uppmaning att sjelf ackompanjera sig. Vid de sista tonerna omfamnade rektorn helt rörd sin lärjunge och utropade: »I sanning, min gosse, du har rätt, i dig gömmes en musiker; jag skall genast skrifva till din mor att hon ger dig en lärare.» Några dagar derefter inträdde Gounod i harmoniklassen under Reichas ledning. Emellertid stannade han kvar på Saint-Louis-gymnasiet och tog vid sjutton år afgångsexamen. Derefter inträdde han genast i Pariskonservatoriet och studerade kompositionslära först för Halévy, den då varande ledaren för det berömda institutet.

Från denna tid är ju Gounods ytterligare konstnärliga utveckling känd af musikhistorien. Hans följande lärare voro Lesueur och Paër. Nitton år gammal vann han det andra romerska priset för komposition och vid 20 år det första. Intressant nog är den omständigheten, att vår komponist med värdet af detta första pris lösköpte sig från värnpligten. Sällan har väl en hedersutmärkelse fått ett mera praktiskt användande. Men vi vilja göra honom rättvisa! Gounod uppfylde härigenom, äfven med uppoffring af egen fördel i musikaliskt hänseende, en vacker sonlig pligt mot sin moder, åt hvilken han lofvat, att han skulle skingra hennes farhågor beträffande hans militärtjenst.

Komponistens ekonomiska förhållanden under hans ungdomstid måtte ej ha varit så lysande, emellertid fick han så pass mynt öfver, att han kunde företaga resan till Italien, der han stannade 2 ½ år. Här i villa Medici blef han — vid tjugu års ålder — inspirerad till — oafsedt kompositioner sådana som »le Soir», »le Vallon» och några sånger i »Sappho» — det härliga adagiot i duetten ur »Faust»: »O nuit d'amour, ciel radieux», en musik, om hvilken sedermera direktören för Pariser-akademien, Ingres, yttrade till Gounod: »Mitt barn, gör aldrig något bättre!» »Faust» blef, som bekant, först uppförd 1859 och lefver ännu med friskt lif. Detta vill säga mycket, när man besinnar, att denna opera nu är 34 år, en för en opera rätt betänklig ålder, då den lyriska dramen med få undantag i en ålder af 50 år nästan alltid står förgängelsen nära. I Rom lärde Gounod äfven känna fru Viardot-Garcia, genom hvars förmedling han sedermera i april 1851 fick sin »Sappho» uppförd på Stora operan i Paris. Libretton till denna har Emile Augier skrifvit, med hvilken Gounod i sin barndom brukade leka i Luxnmbourg-trädgården, då väl ingen af dem kunde ana att de skulle blifva kompanjoner om ett dylikt konstverk. Ange Galdemars, »Gaulois»-journalistens, samtal med den berömde tonkonstnären, som den 17 sistlidne juni fylde 75 år, en tid som förflutit för honom under särdeles god helsa, slutades med följande af honom lifligt uttalade ord: »Minnet af 'Don Juan'-föreställningen bländar mig än i dag som ett härligt, magiskt ljus. Mozart har för mig fortfarande blifvit tonkonstnären öfver alla tonkonstnärer; han är långt mer än den främste bland dem: han är den ende!»

— — — — — — — — — — —

Just som tidningen lägges i pressen telegraferas att Gounod genom ett slaganfall är hopplöst sjuk.

Allessandro Stradella.

(Forts. o. slut fr. föreg. nr.)

En afton vid sextiden, då han promenerade på Turins vallar öfverföllo honom de tre mördarne, hvar och en af dem gaf honom ett dolkstygn i bröstet, hvarefter de i all skyndsamhet begåfvo sig till franske gesandten, deras säkra asyl. Många personer, hvilka spatserade på vallarne blefvo vitnen till dådet och ett förfärligt larm uppstod, så att stadsportarne genast stängdes. Hennes kgl. höghet befalde, så fort hon fått del af nyheten, att mördarne genast skulle förföljas. Enär man visste, att de flytt till franske gesandten, så begärde regentinnan deras utlemnande, hvilket gesandten dock afböjde med den ursäkt, att han, i betraktande af de privilegier, som tillerkänts gesandthotellet, utan att förut meddela sitt hof icke kunde utlemna mördarne. Denna an-

gelägenhet väckte det största uppseende i hela Italien. Marquis de Villars ville veta orsaken till mordanfallet, hvilken hans skyddslingar också yppade i sin helhet. Han skref nu derom till Abbé d'Estrade, hvilken svarade, att han af herr Pig . . ., en af de mäktigaste adelsmännen i Venedig blifvit så att säga öfverrumplad. Då emellertid Stradel icke dog af de sår han erhållit lät Marquis de Villars mördarne hemligt undkomma.

Men då venetianarne äro oförsonliga i hatet mot en rival, undgick dock ej Stradel sin fiendes hämd, hvilken fortfarande hade kunskapare i Turin som bevakade hans steg.

Och så hände sig slutligen hvad som följer. Ett år efter tonkonstnären tillfrisknande, ville han af nyfikenhet bese Genua i sällskap med sin älskade, som kallade sig Ortensia, och med hvilken hennes kgl. höghet förmält honom under hans tillfrisknande Men dagen efter deras ankomst blefvo de mördade i sitt rum, och mördarne undkommo med en slup som låg väntande på dem i Genuas hamn, så att man aldrig vidare hörde något af dem.»

Så långt vår ögonskenligen väl underrättade sagesman, hvars underrättelser till en del torde hafva härstammat från hôtel de Villars. Men i afseende på årtalet misstager han sig, som sagdt. Ett i kgl. biblioteket i Modena befintligt partitur af Stradella lemnar upplysning om orsaken till Stradellas besök i Genua. Två af de ädlaste familjerna i Genua firade en bröllopsfest: Carlo Spinola förmälte sig med Paola Brignole; förmälningen skulle firas med lysande festligheter och »århundradets Apollo» Stradella komponerade härtill en s. k. *Serenata*, hvarmed man, som bekant, förstod en komposition i likhet med en opera, hvilken vanligen skrefs för ett mindre antal personer, ej för den offentliga teatern, utan för att uppföras vid någon festlighet i ett förnämt privat- eller regenthus (äfven Mozart har komponerat dylika: *il sogno di Scipione* och *Ascanio in Alba*). Med anledning af dessa festligheter och utförandet af hans komposition dervid kom Stradella att göra det ödesdigra besöket i Genua.

Biblioteket i Modena torde vara det som eger de flesta kompositioner af Stradella. Enligt Catelanis katalog skulle Stradellas verk der utgöra: 11 dramatiska stycken, 6 oratorier, 20 nr kyrkomusik, 8 kantater, 3 motetter och 2 nr instrumentalmusik (1. *Sei (6) Sinfonie a due e tre*, 2. *Dodici (12) Sinfonie a piu Violine*).

Äfven den på musikaliska dyrbarheter rika samlingen, som tillhör *Liceo filarmonico*, innehåller åtskilligt af Stradella. Här finnas skatter att draga fram i ljuset. Hvem har nog mod och flit dertill?

Af Stradellas kompositioner äro bevarade: hans för Rom skrifna oratorium *San Giovanni Battista* (5-stämmig med instrumenter), textboken till hans för Genua komponerade opera *La forza del amor*, båda dessa verk stå i samband med Stradellas äfventyr; vidare ett oratorium *Susanna*, dediceradt till hertig Franz af Modena den 16 april 1681 (hvilket bevisar att han ej kunnat mördas 1670); slutligen flere operor och andra verk, som äro till finnandes i det ofvannämda biblioteket i Modena; ett häfte kantater på konservatorie-biblioteket i Neapel, 21 kantater på biblioteket i Markuskyrkan i Venedig (10 af dem med pianoackompanjemang, utgifna af Léon Escudier, Paris), andra i Paris' statsbibliotek och konservatoriebibliotek, i London, Oxford och i privata samlingar (såsom Santinis och Fétis').

På senare tiden har Stradellas namn blifvit allmännare bekant genom den »Kyrkoaria», som under hans namn uppdök omkring 1849 några år efter det Flotows opera framdragit hans namn ur glömskan. Denna »Kyrkoaria» eller »Bön» (börjande med »Sei miei sospiri» eller »Pietà signore», i de med dålig svensk text utkomna upplagorna: »Höga madonna» eller »Herre allsmäktig») anses vara komponerad af Niedermayer, Rossini eller Fétis, hvilken senare torde ha satt i omlopp den romantiska historien om Stradella samt på sina historiska konserter ha framfört denna »Kyrkoaria» *. Äfven en aria ur Glucks »Paris och Helena» har, djerft nog, af en större tysk förlagsfirma utgifvits efter förändring af tonarten, såsom »Kyrkoaria af Stradella» med tysk text: »Vater im Himmel oben».

Stradella gör i sina kompositioner nästan intrycket af en person i vår tid. Med det drag af lidelsefull värme, som gör hans musik till en verklig lavaström af toner, inser man lätt att han var man för att beröfva en venetiansk adelsmen hans sköna, midt för hans näsa. Jämte ett (i ordets bästa mening) sinligt retande drag, besitter hans musik äfven en märkvärdig nobless, någonting utomordentligt ädelt, och dertill ett egendomligt välljud och snillrika ofta högst öfverraskande vändningar, äfven beträffande modulation. Ett eget behag hvilar till och med öfver de satser som uttrycka den högsta lidelse e'ler smärta. Ett påtagligt drag af forntida stränghet, jag ville nästan säga jungfrulig kärfhet, sådan man t. ex möter i Carissimis oratorier, länder till ingen skada; detta drag förmildrar och gifver större klarhet åt detta af en lidelsefull glöd genomträngda lif på ett sätt som i sanning verkar förädlande. Ja, just i denna förunderliga blandning ligger det retande i Stradellas musik hufvudsakligen. Dertill är Stradella en »kontrapunktist» i den gamla, stora och äkta betydelsen af detta ord. En märkvärdighet hos Stradella är också att han, som fullkomligt beherskar den högre musikstilen, stundom lemnar oss något som tillhör den lätta och täcka stilen.

Mångfald i afseende på arbetenas karakter är just kännetecknet på geniet — en titel som Stradella med all rätt förtjenar. Och denna titel är just ett kreditiv för alla tider. »Jag har för min del», säger slutligen författaren till denna uppsats *, »aldrig kunnat instämma i det Credo, att den för oss *mÿjliga* musik först begynner med Händel och Bach. Det vill ganska stort mod till att med Scarlattis kantater, Corellis konserter, Frescobaldis orgelsaker etc. för ögonen kasta sådana ofantligt vädefulla skatter med ett kort maktspråk öfver bord i glömskans haf. För mig framställer sig deremot människoandens arbeten i konsten med dess historiska utveckling såsom ett enda h e l t i hvilket de buttra byzantinska helgonen äro likberättigade med Rafaels leende himlagestalter och i den bildande konsten har man gudskelof kommit så långt, att man icke gör sitt individuella tycke till skiljedomare. Den som inom musikens verld vill agera påfven Alexander VI och draga sin demarkationslinea mellan *insulas atque terras detectas atque detegendas* han må draga sin gränslinea hvar han behagar; gerna för mig tätt vid näsan på Richard Wagner eller vid Beethovens opus 100, eller ock vid Mozart eller Händel; men vill han lära oss att derutom endast menniskoätande lästrygoner husera, så får han ej blifva ond på oss, om vi ej tro honom, skulle han än anse att de saker ej hafva någon vidare betydelse, å hvilka *han* ej tecknat sitt »Placet».

* Se Svensk Musiktidning 1881 sidan 17 om »Stradellas kyrkoaria» efter Ambros.

* Öfversättning.

Kyrkomusikaliska notiser.

I förra numret af denna tidning förekom bl. a. en artikel om »Svensk sång i Amerika». Jag skulle för detta nummer kunnat skrifva en artikel under rubriken »Svensk *kyrkomusik* (?) i Amerika», men jag vill inskränka mig till ett kort meddelande om denna kyrkomusik in spe.

Saken är den, att jag för någon tid sedan från en i Amerika vistande landsmaninna fick mig tillsänd »Program och musik för Minnesota-konferensens trehundraårs jubelfest den 22 och 23 maj 1893, till minne af Upsala mötes beslut 1593», som den fullständiga titeln lyder på ett — utom annonserna — 100 sidor starkt nothäfte, som verkligen icke saknar sitt intresse att titta i en smula. Af programmet framgår

att den stora reformationsfesten inleddes med en »Grand Concert», hvars första nummer var »Tannhäusermarsch af Wagner». Sic! För öfrigt förekommo, utom Beethovens Leonoraouvertyr nr 3, några psalmer af Wennerberg, aria ur Skapelsen, orkester och violinnummer, »Herdens Söndagssång» af Kreutser och Halleluja ur Messias af Händel. Programmets pièce de resistance var dock en »Cantata» för solo, kör och orkester af *professorn d:r* R. Lagerström. Hvad hr Lagerström är för slags professor är ej godt att veta, men så mycket borde — att döma af hans Cantata — vara säkert att inte kan det vara i musik. Denna kantat upptager nära en fjärdedel af hela häftet eller 22 sidor och går från första takten till den sista konsekvent i Ass-dur. Och det är icke nog med att hvarje nummer, d. v. s. hvarje kör, solo, duett m. m. går i Ass-dur utan med några få (tre eller fyra) undantag leder hvartenda slutfall till Ass-dur. Man är tämligen mätt på hans Ass-dur efter två sidor; att gå igenom alla tjugutvå i sträck vill jag ej tillråda någon! Och dock innehåller häftet ett nummer, som är ännu mera underhaltigt än denna kantat, en kör som utfördes vid den stora högmessan den 23 maj. Kompositörens namn står ej utsatt, men jag kan ej värja mig för misstanken att samma *professor* är pappa äfven till denna kör. Åtminstone *kunde* han vara det. Jag vill för öfrigt ej spilla flere ord på eländet. — Högmessan bjöd ej på något annat ovanligt, än att responsorierna för altaret utfördes af en kvartett af prester. Samma dag, den egentliga festdagen, förekommo — utom denna gudstjänst — tvenne tillställningar, eller hvad skall man benämna dessa sammankomster der i brokig omväxling förekommo orkestermusik, församlingssång, bibelläsning och bön, tal, körsång, solosång och deklamation? Här förekommo flere präktiga musiknummer, bland hvilka må nämnas Davids 23:dje psalm af P. A. Ölander samt slutnumret, ett Halleluja af Beethoven.

Vid tillfället lär en kör af 500 personer hafva assisterat. Hvad skulle der icke hafva kunnat göras med en förståndig ledning!

* * *

Söndagen den 1 oktober gaf professor Byström en Svensk-musikhistorisk kyrkokonsert i Skeppsholmskyrkan. Om konserten än ej var så svensk alltigenom och äfven hade kunnat vara fullständigare musikhistorisk, så var den i alla händelser mycket intressant, särskildt genom framförandet af en del gamla svenska hymner, andeliga visor och koralmelodier, som nu samtliga i en nästan till oigenkännelighet omdanad, stel och tråkig form förekomma vid våra söndagliga gudstjänster. För öfrigt må framhållas Tron af Luther, kraftigt och verkningsfullt utförd af en liten kör med goda röster, samt den af professor Byström år 1887 upptecknade Morapsalmen. Det svenska »Te deum» från 1300-talet egde nog också sitt intresse, men skulle helt visst hafva vunnit på att framföras i en något förkortad form. — Värdefullt biträde lämnades bl. a. äfven af grefvinnan Mathilda Taube, som varmt och innerligt utförde ett par af de Dübenska visorna ur Odæ Sveticæ af 1674. Konserten var rätt talrikt besökt, men var förtjent af ett fullt hus.

* * *

Måndagen den 10 oktober hölls i Östermalms kyrka en liturgisk aftonbön eller en gamla tiders hvardagsvesper. Fullt skäl för detta namn kunde den kanske ej göra, ty genom att förses med en — låt vara kort — predikan och en flerstämmig festkör förlänades åt denna vesper en något festlig karaktär; men det var nog för de höga gästernas skull. Kyrkomötets medlemmar voro nämligen inbjudna och en god del af dem hade också hörsammat inbjudningen. I hvardagsvespern förekommer annars ej predikan, utan är denna utbytt mot en från altaret hållen kort meditation af den upplästa texten, hvarförutom någon festkör naturligtvis ej ifrågakommer. Hvad som deremot alltid skall förekomma, och som ej häller här saknades var en s. k psalmodi. Hvad är då en psalmodi? Helt enkelt en af de Davidska psalmerna, som sjunges omvexlande af prest och församling. På den tiden då detta var ett skönt hvardagsbruk, deltog hela församlingen med lif och lust i denna enkla växelsång, och man hade nio s. k. *psalmtoner* på hvilka man kunde sjunga igenom hela Psaltaren, om man så skulle vilja. — Vid detta tillfälle sjöngs den 23:dje psalmen: »Herren är min herde. Mig skall intet fattas.» etc., på den 8:de psalmtonen. Helt visst fann mången denna sång enformig, men man kan heller ej undgå att finna huru innerligen enkelt, lättlärdt och således *praktiskt för det gemensamma utförandet* detta sångsätt är. Och det är just denna gemensamhet, som är hufvudsaken. Man ville i dessa gamla tider, att alla skulle deltaga och fann det bättre att församlingen *sjöng* med än att hon *läste* med. Står presten och läser hela psalmen, så går oftast en stor del deraf örat förbi, men tvingas församligen att på detta sätt deltaga, så sjunger hon in Herrens ord i sitt hjärta och det går ofta nog hundra gånger lättare än att predika in det. Våra fäder framvisa i dessa psalmodier ett liturgiskt drag af stor praktisk betydelse, som vi bestämdt icke kunna uppvisa motstycke till.

Ja, se der en smula behållning af denna liturgiska aftonbön åt dem, som icke fingo vara med.

Hüpatius.

Musikpressen.

Hos Elkan & Schildknecht (W. Hansen, Köpenhamn, autoriseret udgave för de skandinaviske Lande) har utkommit:

För piano, 2 händer:

Leoncavallo, R.: *Pajazzo,* stort melodi-udvalg. Pris 1 kr. 50 öre.

På Carl Gehrmans förlag har utkommit:

För piano, 2 händer:

Aulin, Tor: *Aquarell.* Pris 75 öre;

Bengzon, Ferd.: *En septemberafton,* barcaroll, Pris 75 öre;

Berens, Herm., jun.: *Bagatelle.* Pris 75 öre;

Brinck, G.: *Romans.* Pris 75 öre;

Toner från Skansen, svenska folkmelodier och dansar, upptecknade af F. Sundling. Pris 1 kr.

Ericsen, Johan: *Mälardrottningen,* vals, Pris 1 kr.

För piano, 4 händer:

Vanderbeck, F. E.: *Edelweiss,* vals. Pris 1 kr.

På Carl Warmuths förlag, Kristiania, har utgifvits:

För piano, 2 händer:

Sedström, Hugo: *Miniaturer,* fire Klaverstykker (opus 8). Pris 1 kr.

Melodiurvalet från »Pajazzo» omfattar 16 sidor och är sålunda rätt innehållsrikt; begynnelsestrofen till de särskilda styckenas svenska text är bifogad, en åtgärd som alltid borde vidtagas i fråga om potpourrier. — De på C. Gehrmans förlag utgifna styckena af Aulin, Bengzon, Berens, Brinck äro separattryck af dessa tonsättares bidrag till det i julas på Gehrman & C:is förlag utgifna praktverket »Album för piano af svenska tonsättare». — Samlingen »Toner från Skansen», om 11 sidor, innefattar 25 korta enkla stycken. — Valsen af Ericsen utmärker sig med en prydlig vignett framställande Stockholm från Mälarsidan i månsken. Äfven Skanstonerna ha en vacker sådan med vyer och bilder från platsen. — Hugo Sedströms »Miniaturer» ha eget nog ej af förläggaren blifvit mera spridda eller annonserade här, så mycket besynnerligare som dessa stycken af den unge i Stockholm bosatte komponisten äro särdeles vackra och väl förtjena större

spridning. Flere originela drag utmärka dessa. På sista sidans första rader synes oss dock öfvergången något hård och tvär. Om Dess-åttondelen här upplösts i sextondels Dess och C anse vi att en mjukare och vackrare öfvergång till fermaten vunnits. Saken är dock en bagatell, som ingalunda förringar värdet af stycket och samlingen.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. operan. Okt. 1, 6, 13. Boïto: *Mefistofeles* ($^{13}/_{10}$ 125:te gången) — 2, 4, 15. Mozart: *Bastien och Bastienne;* balett: *Slavisk bröllopslek;* Leoncavallo: *Pajazzo* — 10. Mozart: *Bast.en och Bastienne;* Leoncavallo: *Pajazzo* — 3. Gounod: *Romeo och Julia* (Romeo, Capulet: hrr Ödmann, Söderman; Julia: fru Brag) — 8. Auber: *Fra Diavolo* — 9. Adam: *Konung för en dag* (Nemea, Zelida: frkn. Karlsohn, Hallgren; Zephonis, Mossul, Kadoor, Zizel, Piffear: hrr Lundmark, Lundquist, Sellergren, Grafström, Henriksson) — 11. v. Flotow: *Allessandro Stradella* — 14. Maillart, Aimé: *Villars dragoner,* Kom. opera i 3 akt. af Lockroy Cormon (Rose Friquet, Georgette: fru Sterky, frk. Karlsson; Sylvain, Belamy, Thibaut: hrr Lundmark, Johanson, Grafström.)

Vasa-teatern. Sept. 30. Okt. 1—15. Zelle-Carl: *Fogelhandlaren,* operett i 3 akt. af Mr West och L. Held (kurfurstinnan, Bref-Christel, baronessan: fru Castegren, frk. Ekström, fru Lindström; Adam, fogelhandlare: hr Castegren; baron Weps, grefve Stanislaus: hrr Warberg, Klinger; Süffle, Würmchen, professorer: hrr Lund, Gardt.)

Södra Teatern. Okt. 13—15. Zumpe Herm.: *Farinelli,* operett i 3 akt. af W. Wulff o. Ch. Cassmann. (Donna Elisabeth: frk. Lindegrén, som gäst; Manuela, Donna Elvira: frk. Lindzén, fru Fornell; Farinelli: hr Svensson, debut; Don Fernando, konung af Spanien: hr E. Wagner; Don Riassa, teaterdirektör: hr Ander; Pancho; hr R. Wagner.)

Svea-teatern. Okt. 1—3. Offenbach: *De pratsjuka.*

Vetenskapsakademien. Okt. 5. *Konsert* af hr Henrik Westberg; bitr.: frök. Gerda Pettersson.

Skeppsholmskyrkan. Okt. 1. *Svensk musikhistorisk Kyrko-konsert* af prof. O. Byström.

Berns' Salong. *Afskedsmatiné* af hr Henrik Westberg med bitr. af fru Helene Westberg, till förmån för Stockholms sjömanshem.

Såsom en nyhet för denna operasäsongen kan man räkna reprisen af Maillars både melodiskt och dramatiskt underhållande opéra comique »Villars dragoner», som icke gifvits här på sex år. Återupptagen i maj 1887 med fru Edling som Rose Friquet och fröken Vendela Andersson, hr Bratbost, Ohlson och Janzon i de öfriga hufvudrolerna, gafs operan senast den 3 påföljande juni, då fröken Dagmar Bosse hade sin första scendebut som Rose Friquet. Något engagement följde ej efter denna, huru lyckad den än var; såsom fru Sterky har sångerskan nu återfått rolen och vunnit ett ampelt erkännande för sin i allo behagliga och fängslande framställning, hvilken naturligt nog denna gång röjer en högre konstnärlig utveckling. Fru Sterky vet också att behandla sin ovanligt sympatiska stämma med mycken talang, om än en viss skärpa stundom kan vidlåda tonen, när densamma forceras utan att släppas riktigt fram. Hennes pianissimo är i synnerhet utmärkt och gör sig fullt hörbart, ett bevis på att en rätt skolad röst kan göra sig gällande utan omusikaliskt skrik, som annars är vanligt nog på scenen, men allra minst är behöfligt på en så liten operascen som vår. Lika mönstergilt återgafs af fröken Karlsohn bondhustrun Georgettes parti. Hr Lundmark gjorde sitt bästa i Sylvains rol och skulle ha varit mycket tillfredsställande, om rösten fått komma fram, i stället för att tvingas ned i halsen, en olycklig metod, som förderfvar både ton och deklamation. Hr Johanson gör sig äfven stundom skyldig till samma fel; hans Belamy kunde äfven ha inlagt litet mera af militärisk kläm i spelet. Operan fick emellertid på det hela ett godt utförande under hr Halléns ledning.

Såsom kung Mossul i »Konung för en dag» har hr Lundqvist åter inträdt i tjenstgöring på operan efter sin Amerika-färd och blef naturligtvis varmt välkomnad med applåder och inropningar. Före hans hemkomst har hans gamla rol Capulet i »Romeo och Julia» en gång utförts af hr Söderman. I »Konung för en dag» har fröken Hallgren första gången sjungit Zelidas parti och utfört det förtjenstfullt.

Vasateatern har haft god framgång med »Fågelhandlaren». Operettens handling är rätt liflig och musiken tycks äfven slå an, ehuru densamma är föga originel och håller sig mest i valstakt. Det bästa musiknumret synes oss vara den roliga professorsduetten i andra akten. Till framgången bidrager mycket hr Castegrens friska spel och fröken Ekströms äfvensom fru Castegrens utförande af sina partier. — Södra teatern, som ej på länge haft att bjuda på någon musikpjes, har börjat gifva Zumpes »Farinelli», som 1889 gafs ett 50-tal gånger å Djurgårdsteatern med hr Linden i titelrolen. Nuvarande uppsättning ha vi ännu ej hunnit taga i betraktande.

Hr Westbergs konserter ha, märkvärdigt nog, varit mindre talrikt besökta, och hans vistande här blef äfven kort. På hemvägen till Tyskland hade han för afsigt att gifva ett par konserter i landsorten. De som fingo höra hr Westberg skattade sig emellertid lyckliga att få höra, sällsynt nog hos oss, en på samma gång vacker och väl skolad röst, ett mönstergilt föredrag. I stället för fröken Anna Hjort biträdde fröken Gerda Pettersson på hr Westbergs första konsert och vann bifall med sånger af Sjögren, Grieg etc. På hans matiné fick man äfven tillfälle att höra hans fru, som utan att ega någon större röst likväl med vårdad sång dokumenterade sig som elev af hr W. och personligen gjorde ett behagligt intryck. Prof. Byströms konsert omnämnes på ett annat ställe i dagens nummer.

Från in- och utlandet.

Kgl. operan. Fru Nelly Melbas första uppträdande, som blifvit något fördröjdt genom hennes deltagande i galaspektaklet å stora operan i Paris till ära för den ryska eskadern, eger rum i sista veckan af denna månad. Hon kommer här att låta höra sig i »Faust» och »Romeo och Julia» samt troligen också i »Otello». Enligt ett teaterbref från Spada i St. Dagblad skulle hon äfven sjunga i »Hamlet» af Thomas och »Rigoletto», hvilket hvad den förra operan beträffar helt visst är ett misstag, då denna opera hittills icke tillhört vår operarepertoar. — På k. operan repeteras för öfrigt »Jolantha» »Hälften hvar» och »Gioconda», i hvilken sistnämda opera signora Labia kommer att utföra titelrolen. — K. operans första abonnementsdag är d. 18 d:s då »Leonora» uppföres.

Marcella Sembrichs 1:sta konsert eger rum å Musikal. akademien d. 21 dennes. För de sångnummer fru Sembrich sjelf föredrager har förut här redogjorts. Herr Georg Liebling, hennes följeslagare, är känd som en skicklig pianist sedan han sist lät höra sig här 1888 tillsammans med Mierzwinski. Herr L., född i Berlin 1865 och elev af Kullak och Liszt, är hert. sachsisk hofpianist.

Just nu ingår från Köpenhamn den underrättelsen att fru Sembrich med sin vackra klockrena stämma och konstnärliga sång vunnit en succès, som endast är en första rangens sångerska förbehållen.

Operasångaren C. F. Lundquist kan den 21 d:s fira sitt jubileum som scenisk sångare. Han uppträdde nämligen d. 21 okt. 1868 första gången å k. operan såsom anförare för Gesslers vakt i »Wilhelm Tell», i hvars titelroll han sedan skulle skörda så stort bifall, ofvannämnda dag kommer hr Lundquist att utföra en af sina förnämsta partier Amonasros i »Aida,» då han helt visst blir föremål för en liflig hyllning af en minnesgod och tacksam publik.

Siegfried Saloman, vår värderade här boende tonsättare, fyllde d. 2 Oktober 75 år. Hr Saloman, som fortfarande kan glädja sig åt en god helsa och själsspänstighet, arbetar raskt på den treaktsopera, hvarmed han, såsom bekant, för närvarande är sysselsatt.

Fröken Ingeborg Magnus gaf den 4 oktober i Musikal. akademiens orgelsal en privatsoaré, biträdd af hr Arvid Ödmann samt hr och fru Svedbom som akompagnerade hans sång. Den unga dubbelartisten vann genom sitt talangfulla, intelligenta och smakfulla violin- och pianospel lifligt bifall.

En konsertturné företogs i denna månad af hrr *Tor Aulin*, *Oscar Lejdström* och *Emil Sjögren*, hvilka med mycken framgång inför talrik publik uppträdt i Nyköping, Linköping, Jönköping och Wexiö.

Fröken Hildegard Werner, vår i Newcastle on Tyne bosatta landsmaninna, hvilken der, som bekant, bildat och förestår ett ansedt musikinstitut, har af konung Oscar tilldelats medaljen »Litteris et artibus», för hennes 20 åriga musikaliska och litterära verksamhet i England, der nordisk och särskilt svensk musik af henne förtjenstfullt befordrats.

Gustaf Holm, den från Stockholm bördige unge bassångaren, som för ett år sedan begaf sig till Amerika och i Newyork hittills verkat såsom konsert- och kyrkosångare, har nyligen fått anställning såsom sånglärare vid musikkonservatoriet derstädes.

Göteborg. Å Stora teatern ha några musikpjeser ännu icke uppförts under denna speltermin. — Fru Olefine Moe sjunger hvarje afton i Trädgårdsföreningens konsertsalong.

Frans Neruda gaf den 2 oktober sin från från föregående säsong uppskjutna soaré med biträde af fröknarna Tora Hwass och Stockmarr samt hr Fr. Hilmer. Programmet upptog Rubinsteins pianotrio op. 108, Variationer å thema (op. 35) af Beethoven för 2 pianon af Saint-Saëns, Raffs pianotrio G dur (op. 112) samt Andante och Scherzo för violin (hr Hilmer). I Raffs trio visade sig fröken Stockmarr som en smakfull pianist.

Den 11 dennes gaf den unga violin- och pianovirtuosen fröken Ingeborg Magnus en talrikt besökt konsert och skördade stort bifall för sitt artistiska och smakfulla spel.

Norge.

Kristiania. Fröken Oselio, fru Barb. Larssen samt hrr Kloed och Berentsen hafva i början af oktober uppträdt å Kristiania teater, hvarvid uppförts: 1:a och 3:e akten ur »Faust», 3:e akten ur »Mefistofeles» (fängelsescenen) och 4:de akten ur samma opera. — På Eldorado har fru Aug. Högfelt-Åberg sjungit med mycken framgång; en pantomim »Svinedrängen», efter Andersens saga, med musik till en del efter Leo Délibes, har uppförts å detta etablissement, der i början af månaden *Musikföreningens* första konsert egde rum under medverkan af Edv. Grieg och sångerskan fröken Fredrikke Lund samt Kristiania teaterorkester, med hr Iver Holter som dirigent. Programmet upptog jemte sånger Förspel till »Lohengrin», Griegs suite »Fra Holbergs tid» samt stråkorkesterstyckena »Hjertesorg» och »Våren» och afslutades med Beethovens Leonora-overtyr nr 3. — Konserter hafva för öfrigt under denna månad gifvits af pianisterna fröknarna Elisabeth Hals-Andersen och Dagmar Walle-Hansen, hvilken senare bland annat spelade Beethovens Ess-dur-konsert, med biträde af teaterorkestern, samt Lizts Polonaise G-dur. Den 10 oktober gaf sågarparet Hildach soaré i bröderna Hals' lokal med biträde af hr Victor Beigel från Berlin som ackompanjatör.

Finland.

Helsingfors. Ingen af härvarande teatrar ha ännu haft att bjuda på musikpjeser under denna säsong. I societetshuset ha flera populära konserter gifvits af hr Kajanus, hvarjemte der uppträdt neapolitanska qvartetten Gramenga och elit-trion Berolina. Till den 15 oktober har fröken Sigrid Westerlind annonserat folkkonsert i brandkårshuset.

Danmark.

Köpenhamn. Kgl. operans första nyhet för denna säsong har gått öfver scenen, nämligen Tschaikowskys »Jolanthe», lyrisk dram i 1 akt efter Henr. Herz's »Kung Renés dotter». Titelrolen har utförts af fröken Dons, Almerik, kungens vapendragare af hr Agerholm och Ebn-Jahia, morisk läkare, af hr Lange. För öfrigt hafva här gifvits följande pjeser med musik: »Et kostumebal», veaudevillebalett af Bournonville med musik af Jos Glæser; »Sven Dürings hus» (musik af F. Rung); »Et vintereventyr» (musik af v. Flotow); »Svarta dominon»; »Hellig tre kongers aften eller Hvad man vil» (musik af åtskilliga danska komponister).

På Kasino-teatern har fru Anna Pettersson-Norrie och hr Nilson-Adami med stort bifall sjungit i »Madame Angots dotter» och »Den sköna Galathea». Den 7 oktober gafs i konsertpalatsets mindre sal en konsert af flöjtisten fröken Julie Petersen med biträde af operasångaren Eugen de Danckwardt och violinisten Schnedler-Petersen, och ett par dagar senare i samma lokal en konsert af altsångerskan fröken Margaretha Boye. Konserter annonseras af Marc. Sembrich och sångarparet Hildach.

Giuseppe Verdi, den ännu lifskraftige och verksamme tonsättaren, fylde i tisdags 80 år. Han är nemligen född den 10 oktober 1813 i Roncole vid Busseto (Parma).

Fru Amelie Materna dementerar i ett kabeltelegram från Niagara till Neue Freie Presse den äfven af oss efter nämda tidning meddelade uppgiften om att hon skulle ha gift om sig med sin brorson.

Dödsfall.

Ernst II, hertig af Sachsen-Koburg-Gotha, född den 21 juni 1818, † den 22 augusti på sitt slott Reinhardsbrunn. Hertig Ernst, en varm vän och gynnare af tonkonsten, underhöll vänskaplig forbindelse med mästare sådana som Mendelssohn, Meyerbeer, Richard Wagner och Franz Liszt, och har komponerat flera operor. Den första af dessa »Zaire» väckte rätt mycket uppseende och efter denna följde »Toni» och »Casilda», som uppfördes på flere teatrar. 1853 framträdde »Santa Chiara», som i Paris upplefde 60 föreställningar. 1858 gafs hans förnämsta operaverk »Diana von Solange»; båda de sistnämda verken ha uppförts å flere hofteatrar i Tyskland. Hertigen har för öfrigt komponerat operetterna »Der Schuster von Strassburg» och »Alpenrosen», en på sin tid mycket sjungen hymn »Die deutsche Trikolore», för manskör och orkester, samt kammarmusik. Hertigens musik utmärkte sig mindre för originalitet än för melodisk klarhet och dramatisk uttrycksfullhet.

Glass, Christian Henrik, organist vid reformerta kyrkan i Köpenhamn sedan 1860, grundare af ett ansedt musikkonservatorium derstädes, född i Köpenhamn den 18 maj 1821, † derstädes den 12 augusti. G. utbildades tidigt af de bästa lärare, af Siboni i sång, af J. P. E. Hartmann i pianospelning och musikteori. Han tänkte först blifva sångare, men då han genom öfveransträngning miste rösten, slog han sig på lärarekallet först i Aarhus sedan i Köpenhamn, der han 1877 upprättade det nämnda konservatoriet, hvilket på senare tid till ledare haft hans talangfulle son Louis Glass. Som komponist har G. förvärfvat sig ett aktadt namn med åtskilliga pianosaker, deribland flera värdefulla för undervisningen, sånger, konsertuvertyrer och andra orkestersaker, en pianotrio m. m.

Lindström, Peter Fredrik, utmärkt maskinmästare vid Stockholms Kgl. opera, född den 6 november 1840, † den 21 september. Vid 23 års ålder blef han anställd vig operan och bland hans storverk på teatermaskineriets område må först nämnas skeppet i »Afrikanskan», hvilket vunnit europeisk ryktbarhet, vidare iscensättning af »Faust», »Aida», »Mefistofeles», »Otello» m. fl. operor och balletter samt inredning och konstruktion af operans nuvarande scen och maskineri.

J. LUDV. OHLSON

STOCKHOLM

16 Regeringsgatan 16

Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för Instrumentens bestånd.

Obs.! **Hufvuddepot** för **Blüthners** verldsberömda Flyglar, samt **Rönischs & Steinweg Nachfolgers** utmärkta Pianinos.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Olofsgatan 1 (Hötorget 6), 1 tr. upp öfver gården. Mottagning kl. 1/2 9—1/2 10 f. m. och 12—1 e. m.

Frans J. Huss.

Teater- och musikvänner!

Nästan i hvartenda nr har veckotidningen **Hvad nytt från Stockholm?** något pikant meddelande om teater och musik — biografier, karakteristiker, notiser eller anekdoter. De begge uppseendeväckande artiklarne om Olle och Lasse Westerdahl t. ex., hvilka i fjol reproducerades i Musiktidningen, voro hemtade ur **Hvad nytt från Stockholm?** Under året har der meddelats en fortlöpande serie af praktfulla anekdoter om den originele gamle kontrabasisten Schuster, som nyligen för alltid nedlagt sin stråke.

Teater- och musikvänner! Försummen derför icke att skaffa er **Hvad nytt från Stockholm?** Den finnes öfverallt i hufvudstaden, i tidningskontor och hos kolportörer. Lösnummer 10 öre.

Skandinaviska Orgelfabrikens

Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.

Kontor och utställning i Stockholm:

Mästersamuelsgatan 24.

J. G. MALMSJÖ,

Piano-Fabrik,

Göteborg,

etablerad 1843,

rekommenderar sina välkända tillverkningar af

FLYGLAR och PIANINOS,

prisbelönta med

Första priset

vid utställningarna i

STOCKHOLM	1851	WENERSBORG	1872
GÖTEBORG	1860	WIEN	1873
KARLSTAD	1862	RUGBY, ENGLAND	1873
LONDON	1862	UDDEVALLA	1874
MALMÖ	1865	PHILADELPHIA	1876
STOCKHOLM	1866	BORÅS	1880
PARIS	1867	MALMÖ	1881
GÖTEBORG	1871	ÖREBRO	1883
KÖPENHAMN	1872	KÖPENHAMN	1888

samt senast å **Industriutställningen i Göteborg 1891** med

Guldmedalj

och **Handtverks- och Industriföreningens**

Hederspris.

OBS.! Den **enda** svenska pianofabrik, som vid täflan **alltid** erhållit **högsta** priset. OBS.!

Talrika vitsord från framstående konstnärer föreligga.

Garanti lämnas i minst **fem år** för instrumentets **hållbarhet** och **varaktighet**

Säljas på **bekväma afbetalningsvilkor.** Gamla instrument tagas i utbyte.

Svensk Musiktidning,

Nordiskt Musikblad, 13 årg. 1893, utgifves efter samma plan som förut, med **populärt,** omvexlande innehåll, försedd med **porträtter** och **musikbilagor** (omkring 14 sidor, god och lätt utförbar piano- och sångmusik). Tidningen utkommer 2 gånger i månaden omkring den 1:sta och 15:de (utom juli—augusti). Pris **5** kronor pr år. Musikbilagan endast för helårsprenumeranter. Lösnummer 25 öre. Prenumeration sker å tidningens expedition, **Olofsgatan 1** (Hötorget 6) 1 tr. upp öfver gården (derifrån tidningen hemsändes), i musik- och bokhandeln samt å hufvudstadens större tidningskontor; för **landsorten** expedieras tidningen fortast **genom postprenumeration.**

Tidningens *annonspris* är mycket *billigt*: endast 10 öre petitrad för inländsk annons. Rabatt vid förnyelse.

C. A. V. Lundholm 28 Hamngatan Stockholm

Pianinon & Orglar

ooöfverträffade i skön ton & varaktighet, af välkända, **prisbelönta** och **patenterade** in- och utländska tillverkningar, ***säljas*** eller ***uthyras*** **billigt** och på beqväma betalningsvilkor. ***Reformgitarrer, Gitarrnotställare, Strängkopplingsapparat*** för violiner 4,50, ***Orglar*** med ***Transponeringskoppel.*** Begär illustr. priskurant. Agenter sökas.

Oscar Lejdström,

Sånglärare.

Mäster-Samuelsgatan 35.

Resp. prenumeranter

i hufvudstaden, hvilka vid flyttningstiden ändra bostad eller icke anträffats vid förra numrets utsändning, torde anmäla sådant jemte ny adress till tidningsbudet eller skriftligen å Expeditionen, Olofsgatan 1.

Redaktionen.

Innehåll: Marcella Sembrich (med porträtt). — Hur Gounod blef musiker, en sjelfbekännelse. — Allessandro Stradella. — Kyrkomusikaliska notiser, af Hüpatius. — Musikpressen. — Från scenen och konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Dödsfall. — Annonser.

Stockholm, tryckt i Bergs Boktryckeri, 1893.